

Inspreektekst Agractie 14 augustus 2026

Het beleid met betrekking tot de Deurnsche Peel en Mariapeel is gebaseerd op drijfzand

Geachte dames en heren van Provinciale Staten,

Agractie beschouwt het voornemen van Gedeputeerde Staten om de vergunning van vijf bedrijven in de buurt van de Deurnsche en Mariapeel in te trekken als een oorlogsverklaring. Niet alleen aan de getroffen bedrijven maar aan de hele agrarische sector.

Ik laat het aan andere partijen over om in te gaan op de krakkemikkige juridische basis van dit voornemen.

Zelf zijn we nog eens gaan kijken naar de inhoudelijke basis onder de uitspraak van de rechter en het voornemen van GS. In onze ogen berusten beiden op drijfzand.

In dat verband verzoek ik de Statenleden dringend om de Natuur Doel Analyse en het Advies van de Ecologische Autoriteit over de Deurnsche en Mariapeel nog eens te lezen. En lees dan vooral de passages over stikstof.

Ik zal u een opsomming geven van een aantal constatering:

- a. Voor het vaststellen van verslechtering moet een vergelijking worden gemaakt met het referentiejaar 2004. Uit de NDA blijkt dat zowel informatie over 2004 (T0) als over de situatie in 2022/2023 (T1) ontbreekt.
- b. Uit de NDA valt dus niet af te leiden dat er sprake is van verslechtering en mocht dat hier en daar toch het geval zijn, dan ligt dat eerder aan verdroging dan aan stikstofdepositie.
- c. In 2013 was sprake van 0,02 ha actief hoogveen. Dat is zegge en schrijve 200 vierkante meter (20 meter x 10 meter). Waar hebben we het over? De doelstelling voor het gebied is uitbreiding, maar de invulling hiervan ontbreekt anno 2026 nog steeds.
- d. Hoewel de Deurnsche en Mariapeel te boek staat als een stikstofgevoelig Natura 2000 gebied, gaat het merendeel van de NDA over hydrologie. En dat is ook logisch omdat verdroging voor zowel actief als herstellend hoogveen een essentiële drukfactor is.
- e. Wat betreft stikstof zegt de NDA dat de met Aerius berekende depositie veruitgaat boven de KDW's en de verwachting dat dit de komende jaren zo zal blijven.
- f. Met andere woorden: op basis van modelberekeningen, die volgens deskundigen als prof Meester niet als basis mogen dienen voor beleid, worden habitats en soorten gekwalificeerd als "nee, tenzij". Hetzelfde geldt voor habitats en soorten waarover informatie ontbreekt. Ook in die gevallen is de "nee, tenzij" kwalificatie gebruikt.

- g. Het komt er blijkbaar op neer dat er per definitie sprake is van verslechtering als de discutabele KDW's worden overschreden door discutabele depositieberekeningen.
- h. Niet alleen wij maar ook de Ecologische Autoriteit is buitengewoon kritisch op de NDA voor de Deurnsche en Mariapeel. Maar door mee te gaan in de conclusies van de NDA, verliest de Ecologische Autoriteit haar onafhankelijke positie.
- i. Onze conclusie is dan ook dat het beleid, en daarmee ook de uitspraken van de rechter, gebaseerd zijn op drijfzand. En daar worden de betrokken pluimveehouders ten onrechte het slachtoffer van.

Dat de invloed van stikstof zwaar overschat wordt, blijkt uit de situatie in het Vragenderveen bij Winterswijk. Een gebied met een zeer lage KDW en een hoge berekende depositie van stikstof. Toch gaat het zeer goed met het hoogveen in dit gebied. Waarom? Omdat de watervoorziening op peil is.

Kan de provincie wat doen aan de ontstane situatie in de Deurnsche en Mariapeel? Jazeker. De provincie is immers verantwoordelijk voor het opstellen van Natuur Doel Analyses.

Ik roep de Statenleden dan ook op om Gedeputeerde Staten op te dragen met spoed nieuwe en betere Natuur Doel Analyses te maken, niet gebaseerd op modelberekeningen maar op de daadwerkelijke staat van de natuur. Met als doel de rechters te dwingen op een andere manier te kijken naar intrekkings- en handavingsverzoeken van activistische groeperingen als MOB, die bezig zijn de agrarische sector ten gronde te richten.

namens Agractie Nederland